

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Naša predmestja.

Danes se vrši volilni boj v Mostah. Nekdaj so bile Moste vas — četr ure od Ljubljane — danes so predmestje Ljubljane. Dasi Ljubljana ne raste hitro — vendar se bolj in bolj bliža čas, ko bomo imeli precej razsežno Ljubljano s predmestji — Šiška, Vič, Moste, Barje. — Danes danes ti kraji še niso združeni z Ljubljano — vendar so važni za mesto, ker tvorijo takorekoč trdnjavo, iz katerih skušajo klerikalci napadati napredno slovensko Ljubljano.

Pri boju proti slovenskemu naprednemu gibanju klerikalci ne izbirajo sredstev niti za veznikov. Povedali so že večkrat: »V tem boju nam je vsak dobrodošel, kdor hoče iti z nami.« — Tako so jim bili v Ljubljani dobrodošli Nemci — v predmestjih pa so se združili s soc. demokrati.

To najlepše označuje narodno in versko stališče naših klerikalcev.

Klerikalci imajo dober načrt. Najprej so šli na kmete — kjer so med nezavednim ljudstvom dobili svoje prisatke — potem so se počasi bližali mestu. Ljubljanska okolica jim je padla popolnoma v roke — ne tako ljubljanska predmestja. Šiška je najbolje pokazala, kako se da odbiti tak klerikalni napad.

Da bi bilo delo v predmestjih lažje, so skrbeli za to, da bi tam ustanovili nove fare in cele samostane — ki naj bi stali v njih službi. Na ta način naj bi se reševala težka vprašanja naših predmestij!

Resnica je, da se ravno predmestja najbolj hitro razširjajo — hitreje nego notranje mesto. Saj rastejo hiše — kakor gobe po dežju. Predmestja se na ta način širijo in o tem se pojavijo razna gospodarska vprašanja: ulice, vodovod, snaga. V predmestjih stanuje največ delavskega ljudstva — večinoma revnejši sloji in ti imajo dovolj vzroka — da se ne dajo zlorabiti slabim klerikalnim gospodarjem.

Klerikalci skrbno vedno samo zase, ne pa za druge in naša predmestja se opravičeno boje klerikalne vlade — ker pri klerikalcu odločuje vedno le strankarstvo — nikoli — splošna korist.

Naj izpadejo današnje volitve kakor koli, gotovo je, da čaka bodoči obč. svet v Mostah mnogo dela, predno se bo naše predmestje lepo uredilo — in zato je treba, da pridejo v odbor možje, ki jim je mar procvit kraja in blagor ljudstva.

Osrednja banka jugoslovan. hranilnic in posojilnic.

Finančna kriza, ki usodepolno vlada že nekaj let in jej ne bo kmalu konec, sili slovenske denarne zavode, da se otresejo dosedanje more brezsrčnih izkoriščevalcev in postavijo na lastne noge. Se je čas, da to lahko store, še je življenjska sila našega denarnega zadrugništva tako močna, da združeno odbije pohlepne nakane pijavk, ki hočejo naše ljudstvo izsesati do moga in gospodarsko popolnoma uničiti.

Edina pomoč je, da se združijo na slovenskem jugu vse hranilnice in posojilnice v lastno banko po zgledu Osrednje banke čeških hranilnic. Sedež banke bodi — Trst, to središče trgovskega prometa, kamor naj se obračajo oči vsega slovenskega juga. V takem trgovskem središču more velika banka vsega našega hranilništva in posojilništva razviti svoje blagodej-

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega huzarja

»Zal mi je, da sem vas prestrašil,« sem ji dejal. »Toda bil sem slučajno priča vaših besed in si nisem mogel česa, da vam ne bi ponudil svoje pomoči.« Prilomil sem se ob teh besedah. Vi poznate moje prilike in si lahko predstavljate, da se je znatno dvignila moja vrednost v obeh te dame.

»Zelo sem vam hvaležna, gospod,« je bil odgovor. »Najina pot iz Tavistocka je bila grozna; nazadnje sva izgubila še kolo z voza; tu tičim sredi močvirja in ne morem nikamor. Sir Charles, moj soprog, je šel sicer iskat pomoči; toda bojim se, da je zašel.«

Ravno sem hotel začeti tolažiti damo, ko mi pade pogled na črn popotni plašč, ki je bil bržkone last njenega tovariša. In prav njega sem potreboval! Seveda se mi je zdelo misel, da igram tukaj cestnega razbojnika, izprva nekoliko fatalna; toda »sila kola lomi« in — ali nisem bil v sovražni deželi? Zato sem napravil kratek proces.

»To je gotovo plašč vašega soproga? Oprostite, madame, da se čutim primoranega!« S temi besedami potegnem oblačilo skozi okence.

Čital sem na njenem lepem obrazku osuplost, strah in zgražanje, ki ga je čutila nad mojim predrznim činom, in ta pogled me je spravil v veliko zadrego.

»O,« je izpregovorila, »kako sem se varala o vas! Prišli ste me torej oropati in ne pomagati mi! Po prvem vtisku sem vas imela za gentlemana, vi pa ukradate mojemu soprogu plašč!«

»Madame,« sem odgovoril, »prosim vas, ne

no delovanje v največji meri in tudi veliko lože potegniti na se nam prepotrebni tuji ceni kapital.

In zakaj je nastala nujna potreba nove banke v Trstu? Ali jih ni že dovolj, poreče morda kdo?!

Da, dovolj, še preveč jih je, ali niti ene ni, ki bi imela kaj srca za življenjske potrebe našega ljudstva, ki je zbrano okoli hranilnic in posojilnic in drugin denarnih ali pridobitvenih zadrug. Se veče tendenca bančnega delovanja je postala smrten sovražnik našim zadrugam in tudi hranilnicam.

Bili so časi, ko so banke, stare in novo ustanovljene, lazile za našimi posojilnicami in zadrugami, ponujale jim svoje dobrote in zagotavljale zlate čase, ako se izroče njihovemu varstvu.

Naši zavodi, ki so jih vodili le navdušeni rodoljubi in poštenjaki od pete do glave, so se udajali sirenskim glasovom, podpisovali delnice iz rezervnih zalogov, nalagali tam svoje preostanke in... začeli rabiti tudi neeskompni kredit. Nikdo ni slutil, v kakšno nevarno past gazijo, iz katere bo izhod silno težak. S sirenskim glasovi so vabile banke nedolžne žrtve v svoje mreže: »Razširite svoj delokrog« — glasili so dopisi take banke-dobrotnice — »ne čakajte le nasvoje kmečke vloge, saj je naš bančni denar še cenejši. Danes plačujete za vloge po 4 in pol % in tudi več, a pri nas plačate le 4%, 4 1/4, 4 3/8%, da, celo brzojavno so oferirale denar po 3 7/8%. In gorje zavodom, ki so šli na lim takim peklenjskim vabilom. Nešteto je danes slovenskih posojilnic in zadrug, ki proklinjajo trenutke, ko so se dale speljati v take stike z bankami.

Povemo en drastičen zgled:

Neki slovenski zavod ni maral nikdar stika z banko, veliko »dobrotnico« ljudstva. Nekoč je prišel v kraj sam ravnatelj te banke, ogledal si je posojilnico, pregledal knjige itd, ter se jako pohvalno izrazil o vsem, kar je videl. Vrnivši se domu, je pisala banka: Denar je na svetovnem trgu po ceni, mnogo cenejši nego so Vaše vloge. Mi Vam ga oferiramo po 3 7/8% — razširite svoj delokrog... Odpiramo Vam 200 tisoč K neeskompnega kredita.

Naivni slovenski poštenjaki so šli na lim tej velikodušni oferti slovenskega bratoljubja, — in razširjali so svoj delokrog s »cenenim« bančnim denarjem. Ali ko so prekoračili 100 tisoč kron dovoljenega kredita, je postal denar že dražji, pri 200.000 K pa je posojilnica že — doplačevala. Ali najhujše je prišlo!

Po znani krizi v Egiptu je ta banka ves kredit nakrat — odpovedala. Vse prošnje niso nič izdale! Nekdo, ki je bil poučen o razmerah, je zašepetal: »Hočete Vas uničiti. Vaš kraj je jako pripraven za filijalko ali vsaj ekspozituro banke, — in dedščina Vaše posojilnice je naravnost izboren plen za to bodočo filijalko!«

Ali ni se zgodila ta ostudna nakana! Slovensko posojilnico je rešil — nemški zavod in izplačal »slovensko banko«, — in ta nemški zavod je za večjo vsoto povisal že izprani prejšnji dovoljeni kredit in ni nikdar izkoriščeval svojega položaja.

Kakor tej slovenski posojilnici se je godilo še mnogim drugim, ki danes zdihujejo in preklinjajo, a si ne vedo pomagati. Človeku zavre kri v žilah, ko vidi, kako sistematično se izjemajo življenjske sile našemu posojilništvu. 8% obrestovanje je že čisto navadno, a prihajajo računi, ki izkazujejo z vsemi možnimi posttrancinami 12% in še več! To je brezpri-

obsojate me, dokler niste slišali vsega. Sila me je pritirala do tega koraka; toda povejte mi, kdo je tako srečen, da se sme imenovati vašega soproga, in obljubim vam, da mu pošljem plašč nazaj.

Niene črte so izgubile nekoliko prejšnje strogosti, ko je odgovorila: »Moj soprog je sir Charles Meredith. On potuje v dartmoorsko jetnišnico, kjer ima važne vladne opravke. Ako vam je do dobrega sveta, pojdite svojo pot in ne doteknite se njegove lastnine!«

»Zavidam mu samo en del njegove posesti, madame!«

»In tistega ste vzeli pravkar z voza!«

»O ne,« pravim jaz galantno, »tisti je še notri!«

Zasmejala se je veselo, preden je odgovorila: »Če bi rajši vrnili plašč, namesto da mi delate komplimente —«

Prekinil sem jo. »Madame, to je čisto nemogoče. Dovolite mi sesti k vam v kočijo, da vam razložim, kako silno potrebujem tega oblačila.«

Sam Bog ve, v kakšne bedarije bi se bil še dal zapeljati, da nismo zaslišali v tem trenutku šibkega »Halo!« iz daljave, ki mu je odgovoril fant na vse grlo. Obenem sem zapazil, da se nam bliža z naglico neka svetiljka.

»Madame, v svoje največje obžalovanje vas moram zdaj zapustiti!« S temi besedami sem se poslovil od dame, ne da bi pozabil, pritisniti ji kljub naglici ožjen poljub na ročico, ki jo je odtegnila s predražestno gesto nejevolje nad mojo predrznostjo. Medtem je bila prišla svetiljka čisto blizu, in zdelo se je, da je dobil mali pogum in mi hoče zabraniti beg. Jaz pa sem stisnil dragoceni plen pod pazduho in zdirjal v noč. Zdal je bila moja skrb, da se v teku ostalih dveh nočnih ur oddaljim še kakor moge od

merno oduštvu, to je rop na našem narodnem premoženju, to je nasilstvo v polni zavesti si dejstva, da si slovenska reva ne more pomagati kakor — plačevati in molčati.

In tako je danes po vsej slovenski domovini le — zdihovalje in plačevanje. Moderno oduštvu in brezsrčno pijavkarstvo slavi svoje orgije nad našim ubogim ljudstvom in njegovim, še pred kratkim cvetočim posojilništvom.

Pa še nekaj naj omenimo!

Te velike dobrotnice našega narodnega denarničarstva so seveda po vsem vrhu še v skrbeh za — varnost danega kredita. In vrše se revizije poslovanja, — ki pa ni nič drugega nego... stikanje za hranilničnimi vlogami. Uboga posojilnica je zdaj šele prav v mukah in težavah, ki postajajo od dne do dne bolj neznosne. Hranilne vloge sistematično padajo, — ker dobivajo njihovi vlagatelji dopise, ki vabijo, naj svoj denar vlagajo pri njih, ker je bolj varen... Ako dopisi nič ne izdajo, dobivajo vlagatelji celo... osebne obiske iz centrale, ki navadno imajo vspeh. Na štiri oči se lahko več pove nego se more zapisati! — In tako imajo danes naše posojilnice in zadrug sistematično gonjo za hranilničnimi vlogami!

Kaj more in mora slediti, ako pojde to tako naprej? Odgovor je na dlani!

Rešimo se, dokler je čas! Vsi naši denarni zavodi, ki trpe ali so že pretrpeli podobne težave, naj se združijo v banko po vzorcu Ustredne banke. Ako se združi le 300 posojilnic in hranilnic iz vse Slovenije, Istre, Dalmacije in Hrvatske, ki vplačajo povprečno po 10.000 K delnic, dobimo delniško glavnico 3 milijone K, kar je dovolj za začetek. Mnoge danes velike banke so pričele z manjšim kapitalom. — Z delniškim kapitalom 3 milijonov kron bi se dalo pritegniti toliko tujega cenejšega kapitala, da bi se naši denarni zavodi povsem otresli sedanjih uničujočih vezij. Taka banka bi zanaprej zabranila vsak run na slovenske posojilnice in hranilnice, odbila bi vsak naskok s takojšnjo pomočjo in tako zabranila mnogotero usodepolno zlo, ki grozi slovenskemu ljudstvu.

Ako se ne motim, je bilo na nekem občnem zboru »Zveze slov. zadrug« že govora o taki banki in misel je splošno ugajala. Pripominjam pa, da nova banka ne bo smela biti strankarska, ustanova, marveč obče slovenska, saj trpimo več ali manj vsi pod težo opisanih razmer!

Toliko za danes! Rodoljubi, premišlajte, oglasite se, zganite se!

Stajerski.

Danes ob 5. uri popoldne na tiyolskem travniku

nogometna tekma

Victoria (Sušak) proti Ljubljana I.

Kmetška posojilnica Ljubljanske okolice

Rezervni zaklad nad 500.000 kron.

Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron.

Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

jetnišnice; obrnil sem torej zopet obraz proti vetru in bežal, dokler se nisem zgrudil od upelnosti. Toda le par minut počitka, potem pa spet na noge in dalje! Saj sem bil mlad in krepak in sem imel mišice kakor iz jekla! Vztrajal sem torej še tri ure. Po mojem računu je morala ležati jetnišnica zdaj kakih dvajset angleških milj za mano. Ko se je zvasvalo jutro, sem zapazil, da se nahajam v grčevitem kraju, ki je bil gosto poraščen z vresjem. Tu sem se mogel skriti do večera — zlezel sem torej med grmovje, zavil se v svoj lepi, gorki plašč in legel spat v dežju in vetru, kakor sem storil že tolikokrat.

Toda ni mi bilo dodeljeno krepčilno spanje; preganjala me je vrsta hudih sanj, v katerih mi je slo vse navzkriž. Nazadnje sem napadel z enim samim škadronom huzarjev na utrujenih konjih celo falango ogrskih grenadirjev — prav kakor takrat pri Elchingenu. Vstal sem v stremenih in zakričal »Vive l'Empereur!« nakar so odkliknili moji vojaki »Vive l'Empereur!« Ob tem se vzdramim in planem kvišku s svoje trde postelje, dočim mi je zvenel tisti klic še vedno po ušesih. Pomanem si oči in se vprašam, ali res bedim, kajti isti zategli klic je ponavljalo zdaj pač svojih pettisoč grl. Pokukal sem iz varnega grmovja, in kar sem zagledal zdaj v svetli jutranji luči, je bilo pač najzadnje, česar bi si bil želel ali pričakoval!

Dartmoorska jetnišnica! Temno, dolgo raztegnjeno poslopje je ležalo čisto blizu pred mano; da, če bi bil tekel v temi še par minut, bi si bil razbil glavo ob zidu. Ta pogled me je osupnil v prvem hipu tako, da sem ves otrpnil; zdaici pa sem zagledal zvezo jasno pred očmi in sem se udaril v obupu z rokami po čelu. Veter se je bil obrnil ponoči od juga na sever, in ker sem tu šel zmierem naproti, sem tekel

Italijansko-turška vojna.

Italijanski upad v Dardanele. — Nezanosljiva poročila. — Kritičen položaj vsled ponovnega zaprtja Dardanel. — Gibanje ustaških čet v Albaniji v zvezi z italijansko akcijo v Egejskem morju. — Nova turška vlada.

Italijanske torpedovke v Dardanelah.

Včerajšnja in današnja poročila o dogodkih v italijansko-turški vojni so vznemirila ves svet. Vsakdo, ki zasleduje mednarodne dogodke zadnjih dni, ve, kako nevaren je vsak poskus priti do živega Turčiji v nje najbolj občutljivejši točki in to so ravno Dardanele, ki so pot do Carigrada. Ze prvi italijanski prihod pred uhod pred Dardanele, ko je počilo par strelcov raz utrbe Kum-Kalese in italijanskih oklopnice, je izzval nevarno mednarodno komplikacijo. Zaprtje Dardanel, ki ga je odredila turška vlada, je skoro izzvalo konflikt med Turčijo in Rusijo, ki je bila s to turško odredbo oškodovana in ogrožena v svojih gospodarskih interesih. Nastopilo je nato premirje, ki ga je naenkrat prekinil upad italijanskih torpedovk v Dardanele.

Ze par dni sem so prihajala poročila, da križari italijansko bojno ladjevje v severnem delu Egejskega morja, kar je dajalo povoda mnogovrstnim kombinacijam glede italijanskih namenov. Dasi je bilo torej pričakovati kakih dogodkov na bojišču, vendar je italijanski upad v Dardanele prišel vsem nepričakovano. Značilno pa je na tem napadu, kako nezanosljiva so poročila o ti italijanski akciji. Obe vojskujoci se državi sta upeljali sicer že spočetka najstrožjo cenzuro, ki je pa sedaj dosegla svoj višek; turška poročila govore o popolnoma ponesrečeni akciji Italijanov, dasi se je osmim torpedovkam posrečilo priti izredno globoko v Dardanelsko ožino, italijanska poročila pa se skrajno rezervirana, govore samo o kanonadi v Dardanelah, dementirajo poročilo o potopljenju dveh torpedovk in poškodovanju ostalih šestih. Po dosedanjih poročilih ni mogoče na praviti o vseh dogodkih niti najmanj jasne slike, tudi nikakih natančnejših poročil ni o spopadu. Turška poročila govore, da so italijanske torpedovke skušale napasti turško brodogve ki je zasidrano v Nagari, ali pa isto izzvati v boj, ker je pred vhodom v Dardanele križarile italijansko brodogve, a italijanski naklep se je ponesrečil, ker sta utrdbi Cam Kalesi in Baikšu Tepe pravočasno spoznali italijansko nakano in z obstreljevanjem vrnili italijanske torpedovke. To turško poročilo pa je skrajno čudno, ker je skoro neverjetno, da bi se mogli italijanske torpedovke splaziti skozi dardanel-ske utrbe, ki so kakor se zagotavlja najbolje utrjene, a tudi vrniti bi se ne moglo tako lahko ker čuvata vhod v Dardanele dve modern' utrdbi Kum Kalesi in Steddil-Bahr. Tako ni c tem spopadu, ki bi imel lahko

naidalekosežnejše posledice

nobenh gotovih in zanesljivih poročil. Zato bi bila vsaka ugibanja o pomenu italijanske akcije pregodnja, a že danes sle lahko trdi, da stojimo pred odločilno epoho v italijansko-turški vojni.

Službena objava zadnjega italijanskega ministrskega sveta potrjuje to misel. Tako stojimo danes gotovo pred razvitom kritične situacije prvega reda, ker nadaljevanje italijanske akcije pomenja vedno nevarnejšo krizo balkanskega vprašanja.

Te slutnje potrjuje še strah, ki je zavlada v turški prestolnici po poročilih o dogodkih v Dardanelah. Prebivalstvo je skrajno preplašeno, ker se še dobro spominja onega časa po prvem italijanskem napadu na Dardanelaska vrata, ko je par dni za tem ruski poslanik zahteval odprtje Dardanel, ko so prihajala poročila o mobilizaciji in križarjenju ruske črnomoorske mornarice v bližini Bospora. Edino sredstvo seveda, ki je bilo v tem kritičnem trenutku Turčiji na razpolago, je

zopetno zaprtje Dardanel,

kar pomenja najnevarnejše netivo v sedanjem mednarodnem položaju. Sicer se ta odredba še ne potrjuje, kakor so vsi dogodki noči od četrtika na petek še negotovi, vendar je pričakovati te odredbe, kakor hitro se kollektivni uredničjo vesti o nadaljnjih italijanskih akcijah. Da se pa smatra položaj kot skrajno resen, dokazuje že dejstvo, da se je odločil sedanji turški poslanik v Londonu Teftik-paša, da prevzame sestavo nove vlade z ozirom na kritični položaj.

Jako vznemirljiva pa so poročila, ki govorijo, da obstoji

zveza med ustaši in Italijo.

Neopovrgljiva resnica je, da je delovanje italijanskih emisarjev z zadnjih let v Albaniji jako živahno, da ni mogoče zanikati gotovih zvez med Italijo in albanskimi voditelji. Vstaja v Albaniji je danes popolnoma pripravljena, voditelji čakajo le še popolnega razpada turške vojske v turški armadi, ki je danes nesposobna za najneznatnejšo akcijo. Ako je Italija čakala s svojo akcijo tega trenutka, tedaj bi se dalo res sklepati na neke gotove vezi in zveze.

Kakor danes stoji položaj, se nahaja

Turčija pred usodepolnimi dogodki,

ki bodo kmalu pokazali, ako je še mogoče nadaljno življenje »bolnega moža ob Bosporu«.

IZ NAŠIH LETOVIŠČ.*

Borovnica.

Borovnica (Franzdorf) leži ob vznožju večjih gora, ki stoji ob robu ljubljanskega barja proti jugu in ima 305 m nadmorske višine. Ime je dobila najbrže od borovja, ki je raslo po barju. Saj borove šture, ki jim pravijo barjke, še zdaj semtertja nalete na mahu (barju). Od Ljubljane je kot tretja postaja c. kr. priv. južne železnice (Brezovica, Preserje, Borovnica) 22 kilometrov oddaljena. Znana je posebno zaradi železničnega viadukta, ki veže goro Planino s Trebelnikom. Visok je 35 m in ima 24 stebrov, ki so jako masivni iz rezanega kamna in jih vežejo oboki iz opeke. Dolg je do 500 m. Ta viadukt je veljal okroglo 9 milijonov kron in je bil morda prvi velikan te vrste v Evropi.

Po deželni cesti se pride v Borovnico ali s severozahodne Vrhnike (9 km) ali pa iz severoizhodnega Preserja in Podpeči (17,5 km). Iz nje se pa pride proti jugu čez Pokojišče, Gredo ali Strmec v treh in pol urah preko Menišje v Cerknico ali pa v dveh urah na južnoizhodni strani v Rakitno. Borovniško dolino obkrožujejo precej visoke gore: Planina, Smrkovec, Mali Krim, Vinivrh in Trebelnik. Dolga je do štiri kilometre, široka pa dober kilometer. Okrajna cesta se vije od Borovnice deloma v vznožju Trebelnika, gre pod Smolovo žago čez most in potem po sredi doline do »Ivana«. Po sredi doline do omenjenega mostu se pa tudi vije poljska pot, kateri pravijo »rimska pot«, ker gre skoraj natanko v tisti smeri, kakor »rimska cesta« na nebu. Po dolini teče par potokov: Sumnik in Prušnica, ki se stekata v Borovniško. Ta pa prišumlja iz »Pekla« in se vije skozi vso dolino, goni precej žag ter se končno izliva na mahu v Ljubljano. V te potoke prihajajo iz Ljubljane celo postrvi. Sicer je pa skoraj vsa dolina lep naplavljen in precej dobro obdelan svet. Ta svet se bo dal izpremeniti v vrt, ako se bodo potoki redno trebili in se naredile ob njih nasipi, da ob nalivih ne bodo mogli preplavljati doline. Sploh se da vsa ta ravnina z umnim gospodarstvom povzdigniti na jako visoko stopnjo. Gore, ki obkrožujejo borovniško dolino, so dobro zaraščene in dajo ljudem obilo drv in hlodov, za katere dobre dokaj svetlih kronic. Zato pravijo, da je Borovnica — poleg Vrda — najimovitejša vas v deželi.

Tu je precejšnja lesna trgovina, dalje velika opekarna in na bližnjem Bregu je tvornica za izdelovanje stolov iz upognjenega lesa. Vse to daje ljudem sicer veliko dela, a tudi lepega zaslužka. »Kdor dela, naj tudi je«. Zato si pa Borovničani posebno ob nedeljah radi privoščijo kak dober prigrizek. To se pa dobi zopet le v dobrih gostilnah, katerih je v Borovnici tudi nekaj in sicer — ne predragih.

Stanovanj — posebno posameznih sob — se dobi nekaj, ker prebivalstvo ne narašča posebno hitro in ker si marsikdo privoščiti še kak izlet v — Ameriko, preden prevzame doma gospodarstvo. Zato sobe niso drage. Voda v potokih je prav pripravna za kopanje na prostem, ne pa za pijačo. Vendar je pa nekaj prav dobrih studencev posebno izpod Trebelnika, ki kar nič ne zaostaja za planinskimi. Zrak je dober in jako diši po smrečju. Ko majnika jesen cvete po pobočjih gora, tedaj diši po njem vsa dolina. Izprehodi so po ravnam ali v breg prav pripravnj. Po ravnam se pride v pol ure po »rimski poti« v Ivanov kot med »Kočane« in naprej zopet v pol uri v divni »Pekel«, kjer so slikoviti slapovi. Nazaj grede si pa izletnik lahko

privoščiti pri »Ivanu« kak dober prigrizek. Ravno pol ure hoda je tudi na Breg. Nekoliko dalje je v Bistro. Toda: ob levi gozdna senca, ob desni pa Ljubljanski barje v soncu — to pot tako prikraja, da je človek naenkrat v Bistri pri izviriških ljubljanskih in ob znamenitem starinskem gradu, iz katerega so kdaj menili vladali vso okolico. Odtod ima vsa borovniška okolica ime »Coklarija«. Ako kdo rad leze v hribe, gre na Pokojišče (1 uro), kjer se tudi dobi dobro pokrepilo, ali v Rakitno (2 uri) k znamenemu Logarju, kamor kaj radi zahajajo lovci, ali pa celo čez Pekel na Kožljek in se vrne preko Vinivrha in Pokojišča.

Veliko je vredno to, da so ljudje prijazni in postrežni. Preprirov ni in ne razgranjanja. V takih krajih si človek res lahko odpočije ter se okrepča na duhu in telesu. Domačini se nosijo precej preprosto in se ne pulijo ravno za najnovejši krog. Zato pa tudi letoviščarji tu lahko ponesijo obleko iz polpreteklih časov. V dolino prihaja vsako leto kak letoviščarjev. Med njimi pa je bilo tudi že par takih, ki so hoteli živeti kar za par grošev, ker niso poznali kranjskega pregovora, ki uči: Varčuj v kot!, da imaš za na pot! Treba je pač pomisliti, da je na deželi meso in mleko (zaradi mlekarn) skoraj tako drago, kakor v mestu, vse drugo pa včasih še dražje. Letoviščar mora torej biti vesel, da se more oprostiti za nekaj časa stanovskih skrbi in mestnega prahu ter mirno uživati pristo naravo.

Borovnico torej priporočamo ljudem, ki se hočejo za nekaj časa umakniti mestnemu vrvenju in poživiti v dobrem gozdnem zraku.

DNEVNI PREGLED.

Kranjski deželni zbor se sestane v torek dne 23. t. m. Sicer ni nikakih stvari, ki bi zahtevale in korist dežele tako nenadnega sklicanja deželnega zbora, a čuditi se ne smemo. Klerikalci so potrebovali tega zasedanja deželnega zbora, da zopet z ljudskim denarjem zalikajo nekoliko svoja bankerotna podjetja in razne svoje centrale. Lampe potrebuje novih kreditov, da nadaljuje z zidavo svojih električnih central, zato mora zborovati kranjski deželni zbor. Povdarjamo pa, da je kranjski deželni zbor nepopolen, da manjka v njem dveh zastopnikov stolnega mesta Ljubljane, katerih mandate so klerikalci z vsjo svojo nasilnostjo razveljavili, niso pa hoteli se razpisati novih dopolnilnih volitev, dasi je dotični zakon že sankcioniran! Klerikalci so vedeli in slutili, da bi lahko doživeli precejšnje iznenađenje, ako bi prišla oba ljubljanska poslanka, katerih mandate so razveljavili, zopet v deželni zbor. Zato so hoteli in dosegli sklicanje kranjskega deželnega zbora že sedaj, dasi bo zborovala večina deželnih zborov šele v jeseni. Kljub tem klerikalnim intrigam bo pa imela manjšina kranjskega deželnega zbora napram klerikalni nasilni večini jako lahko stališče! Ko bo nastopil Lampe in zahteval denarja za svoje centrale, naj vzamejo poslanci manjšine v roke Šuklje-tovo brošuro in citirajo iz nje klerikalnega par odstavkov, da bodo čuli kritiko kranjskega deželnega gospodarstva tudi oni klerikalni poslanci, ki mogoče še niso zvedeli za Šuklje-tova razkritja! To bo najboljši odgovor manjšine na klerikalne zahteve!

Važne volitve. Danes se vrši v občini Moste pred durmi Ljubljane občinske volitve, ki so velikega pomena za naprednjake. Okoliške občine ljubljanske, ki leže neposredno pred vratmi Ljubljane, so padle po hudem boju vse v napredne roke. Spodnja Šiška, Zgornja Šiška, Vič-Glince so danes prave napredne trdnjave, treba je le še Most in napredni obroč okoli Ljubljane bo sklenjen. Gotovo je, da padejo te občine prej ali slej pod Ljubljano in to bo pomenilo za ljubljanske klerikalne smrtni udarec. Oni to tudi dobro vedo in zato so napeli vse sile, da se vzdrže na površju vsaj v Mostah, ki so dosedaj še edine ključovale naprednim silam. Bitka bo odločena danes. Gotovo je, da bo udeležba tako ogromna kakor še nikdar, napredni naskok pa tudi tako silen, da ga bodo klerikalci težko odbili. Najbrže jim bo danes za vedno odklenkalo v Mostah. Naprednjaki imajo sicer zelo težko stališče, ker se morajo bojovati na dve strani. Upamo, da bodo v zadnjem trenutku socialisti, ki hočejo pripomoči klerikalcem do zmage, spregledali in šli skupno z naprednjaki v boj proti skupnemu sovražniku. Večina socialnih demokratov tako ni zadovoljna s postopanjem ljubljanske centrale, ki je postavila v tretjem razredu kandidata, na katere se nikakor ne morejo zanesti, ker so intimni Oražmovi prijatelji in zato bodo šli kljub prepovedi iz Ljubljane skupno z naprednjaki na bojišče. Moščanski socialisti pač najbolje vedo, da bo Oražmo uničiti mogoče le tedaj, če se napredne sile ne cepijo. Zatorej naprednjaki! vsi do zadnjega brez razlike političnega prepričanja danes na krov in zmaga bo popolna. Pokazite, da tiranom kakor je Oražmo, ne marate izročiti v roko občinskega gospodarstva.

Iz Ježice. V ponedeljek vršil se je ogled na ljubljanskem polju v sedanjem času tudi za občino Ježico jako nevarnih smodnišnic. Bliznjee občine bile so zastopane po svojih županjih, a Ježica, najbližja občina smodnišnice ni bila zastopana po svojem županu A. Vilfanu, kajti on je imel nek drugi opravke za blagor njegovega žepa. Ne čudimo se, ako so ga začeli takojimenovali klerikalci proklinjati in ga že vse splošno sovraži. Uverjeni smo, da bo Vilfan pred novim občinskim odborom, katerega je župnik zbral, še bolj grenke solze pretakal, kakor pred prejšnjim. Za Vilfanovim hrbotom tiči pa še neka druga oseba, oseba, katera je prišla na Ježico prepri in sovraštvo delat, oseba, katero venčajo vse slabe napeke, katerih pa noče videti, oseba, katera povsod svoj nos vtika in to je Kristusov namestnik župnik S. Zupan. Posavci željno pričakujejo, kedaj se tega človeka, kateri molze posavsko farno, iznebe. Kako priljubljen je župnik na Ježici, se vidi iz tega, da se ga 14 dni pred boje predno

prag kake liše prestopi, kajti vsak že skoraj ve, da je prišel ali prepri narediti ali pa prosjačiti — ali pa zahrbtno katerega napasti.

V smrt na vešala. Jurist Luka Jukič, ki je izvršil atentat na komisarja Cuvaja, in njegovi tovariši so že dobili obtožnico. Za Jukiča predlaga državno pravdnično smrt na vešala, za ostale pa temnico od 10—20 let. Koncem tega meseca bo torej Avstrija zopet doživela proces, ki zelo spominja na zloglasni srbski veleizdajniški proces. Dolgo časa se je Cuvaj trudil, da izsledi veleizdajnike in sicer to pot v hrvaških vrstah. Povsod, kjer prebivajo Hrvati (celo v Pragi), so se vršile aretacije in to zgolj radi tega, ker je Cuvaj računal s tem, da pride na sled velikemu hrvaškemu veleizdajniškemu komplotu. Na stotine dijakov od 15—20 let je bilo aretiranih in vrženih v ječo, a brez vsakega uspeha. Konečno so morali spustiti vse na svobodo, le Jukič in še 11 njegovih tovarišev pride pred sodišče. Jurist Luka Jukič je obtožen radi poskušnega zavratnega umora (Cuvaj, Hervoič), dalje radi navadnega umora in radi javnega nasilstva, vsi ostali radi sokrivde umora. Obtožnica obsega nič manj kakor 5000 vrst in govori o veliki tajni dijaški revolucionarni organizaciji, o atentatu, o eksportiranju bomb, o atentatu povodom procesije na Telovo in atentatu na Cuvaja. Obtoženci so sami srednjeolci, stari 15—20 let. Dosedaj so se priglasili kot zagovorniki dr. Dušan Popović, dr. Srgjan Budisavljevič in dr. Vladimir Prebeg, drugi se prijavijo kasneje.

Državna cesta Idrija - Kalce. Odkar nas je g. Val. Lapajne rešil s svojimi avtomobili nekdanje »romantične« vožnje, se nahaja državna cesta Idrija-Kalce v skrajno zapuščenem stanju. Težki avtomobilni vozovi so pokazali pravo vrednost te ceste, tako, da smo v nevarnosti, da gospod Lapajne ostavi danes ali jutri avtomobilno vožnjo. Kdor se more voziti vsaj malo pot po tej cesti v navadnem vozu, ta okusi tem bolje ta nedostatek. Ob straneh pa seveda leže celi kupi kamna neporabljene, medtem ko so avtomobilni vozovi v nevarnosti, da se bodisi koleca ali peresa polomijo vsled globokih jarkov. V deževnem vremenu je pa seveda podobna ta cesta mlaki. Radovedni smo, kdaj bo vendar enkrat Idrija tako srečna — do danes sreče še po največjem ne pozna — da se cesta tako popravi, kakoršne so v drugih kulturnih deželah. Ako bo razširjenje in popraviljanje ceste tako napredovalo kakor do danes, tedaj gotovo še ne v doglednem času. Opustila bi se začasno avtomobilna zveza, kar vsekakor ni želiti, bil bi to velik udarec, katerega si ne žele Idričjani, najmanj bi to zaslužil podjetnik sam g. Lapajne. Škoda bi trpeli vsi, tako privatniki, kakor trgovci. Ker se pri nas smeje želje le tiho izražati, vendar je to želja, ki se tiče celega idrijskega prebivalstva javno in glasno izražena, da se cesta Idrija-Kalce v najkrajšem času popravi tako, kakor mora biti sposobna za vse tovrstne vozove.

Iz idrijskih trgovskih krogov. Pred kratkim je prišel gospod Jos. Sepetavec, trgovec z manufakturnim blagom v konkurz in s tem je izgubila Idrija edinega manufakturnista, ki je bil odločno naprednega mišljenja. Ostali so nam dve, toda žalobog njih posestniki se prištevajo klerikalni stranki. Gotovo je potreba sedaj novega naprednega trgovca te stroke, ker razumljivo je, da mesto s tolikim prebivalstvom in veliko okolico ima dovolj prometa s tem blagom, enako se potrebuje tudi dovolj modnega blaga. Tudi nekdanje pomanjkanje potrebnih lokalov je odstranjeno. Istotako nam manjka dobre in moderno urejene drogerije. Imamo sicer samo takozvano c. kr. lekarno — brez konkurence — tedaj vsakdo ve, kaj se to pravi, ako bi prišel in se naselil na frekventiranem prostoru drogist, z moderno urejeno trgovino in z dobrim blagom, katerega bi razpečeval po zmernih cenah. Njegova eksistenca bi bila lahka. Tega menja je vsakdo, kdor se je moral vsaj parkrat zateči v našo lekarno.

Škandalozne razmere pri južni železnici. iz Štajerske se nam piše: Razmere pri južni železnici postajajo naravnost neznosne. Pod sedanjim železniškim ministrom je nemški Volkerrat zopet začel dobivati velik vpliv pri ravnanju južne železnice in vse gre po njegovi volji. Za kako boljše mesto na naših Štajerskih postajah sploh Slovenec ne pride več v poštev. Le poglejte si črto gor od Spilfelda pa dol do Zidanega mosta. Vsa boljša mesta imajo Nemci ali renegati. V Brežicah so dali za postajenačelnika Nemca. O slovenskih napisih na naših štajerskih postajah še govora ni. Če zahtevaš vozni listek po slovensko, te uradnik ne razume, te nahruli in ti grozi s policajem. Če hočeš govoriti s sprevodnikom, ne zna slovenski. Postajna imena se izklicujejo samo nemški. Na kolodvorih dobiš sicer nemško-italijanske ystopnice za na peron, ne pa tudi slovenskih. Nemški uradniki tarifirajo blago slovenskih trgovcev po najvišjem tarifu, če so fiskevne slovenske. Ne le to. Naravnost norčuje se iz nas uprava južne železnice tudi v prometnem oziru. Na progi Zidani most—Zagreb si moraš kupiti vozni listek za osebni vlak, a voziti se moraš v mešanem. Če vprašaš sprevodnika, kako je to izkoriščanje, ki meji na sleparijo, ti odmigne z rameni. — V Dobovju pri Brežicah se je svoj čas postavilo postajališče in tamošnje občine so morale plačati južni železnici 8000 K. A uprava železnice je bila tako kunišna, da je postavila postajališče brez stranišča. Ker se je zato izkazala potreba, zahteva uprava južne železnice sedaj od občin zopet 4000 K, da postavi stranišče. — Na Blanci pri Sevnici bi se imelo postaviti postajališče. Da občinam ne bi trebalo toliko prispevati, je tamošnji župan Likar (vrl naprednjak!) podaril svojo hišo, v kateri bi se naj postajališče napravilo. A glejte, uprava železnice zahteva od občin slej ko prej isti hurenrdno visoki znesek. Tako južna železnica guh naše slovensko ljudstvo, na drugi strani pa mu ne da v jezikovnem oziru niti najmanjših pravic. Kje so slovenske občine? Če bi se vse postavile po robu in zahtevale, čemu slovenske po-

stajne napise in izklicavanje postaj tuđi v slovenskem jeziku, ne dvomimo, da bi se uprava južne železnice konečno morala ukloniti, osobito, ako bi imele občine v slovenski državnozborski delegaciji zadostno zaslombo. Toda ravno tu pričena tisto žalostno poglavje, o katerem človek tako težko govori. Našim klerikalnim poslancem so slovenske pravice pri železnicih toliko mar, kakor nastavljanje slovenskih uradnikov v državnih uradih. Saj — to njihovi stranki nič ne nese. In kjer tega ni, tam se klerikalni poslanec ne gane. — O neverjetnih razmerah na postaji na Pragerskem pa prihodnjič nekaj.

Vojaški bojotk v Begunjah pri Cerknici. Radi streljšča v Bezuljaku prihaja že od l. 1895 vojaštvo vsako leto v Begunje. Pred dvema letoma je kupil g. Ivan Stergulc v Cerknici hišo, kjer ima sedaj hotel »Javornik« in trgovino z mešanim blagom. Obenem pa vodi tudi trgovino in gostilničarsko obrt v Begunjah. G. Stergulc je dobil navadno same oficirje na hrano in jim je tudi stregel, kolikor je pač mogoče na deželi. Še zmenil se ni zato, da je imel radi tega zgubo. Druge gostilne, kamor so namreč zahajali navadnji vojaški, so namreč veliko več iztočile. Pred dvema letoma je dobil g. Stergulc od 27. pešpolka v Ljubljani naročilo, da prevzame gg. častnike za celi mesec na hrano. To mu je bilo radi preobilnih poslov nemogoče, pač pa je v zimskem streljanju l. 1910 obljubil, da prevzame l. 1911. častnike 17. pešpolka za štiri dni, kar je tudi storil. Gg. častniki so v resnici prišli, toda bili so samo en dan in pol na hrani. Na pritisk takratnega poveljnika streljšča nadporočnika Haglijana 27. pešpolka so morali takoj zapustiti gostilno, ker g. Stergulc ni hotel prevzeti na hrano častnikov 27. pešpolka. Nadporočnik Haglijan se je takrat tudi izjavil, da bo imel g. Stergulc še slabe posledice radi tega, ker ni hotel prevzeti gg. častnikov 27. pešpolka kakor prejšnje leto na hrano. Tako se je tudi zgodilo. Lani 1911 in letos je vojaštvo strogo prepovedano zahajati v gostilno in prodajalno g. Stergulca. Ko je g. stotnik Birbacher jezdil s svojo stotnijo pri prihodu v Begunje mimo Stergulčeve gostilne, se je obrnil nazaj in pokazal moštvo gostilno z besedami: »Hier, dieses Gasthaus ist euch verboten« (Ta gostilna vam je prepovedana.) Omeniti moramo, da so zahajali poprej v to gostilno celo nadvojvode in korni poveljniki, ki so bili vsi jako zadovoljni s postrežbo. Vojaški bojotk te gostilne torej gotovo ni opravičen. Ali je to morda znano vojaški upravi!

»Vilfanova koč« na Begunjski je letos privlačna moč mnogim turistom. In kako tudi ne! Dohod je tako zložen, da se pride brez posebnih težav do koč, ki je prav dobro oskrbovana. Flca, ki je menda najlepša na naših planinah, je sedaj v najbujnejšem cvetju. Ravš, murke, planinke, a tudi še encijan — seveda bolj redko — te vabijo k sebi in ti kličejo: dobro došel. In razgled? Ogledati si ga je treba! — Pretečeno nedeljo je »Vilfanovo koč« obiskal ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar.

Drobl iz Štajerske. Za milijnsko vinarstvo zbirko so nabrali štajerski naprednjaki doslej že nad 14.000 vinarjev. Vrlo naprej — in tekom enega leta je lahko milijnski sklad nabran. — V gnojnici utonil je 14. t. m. dvestletni sinček Joško posestnika Janeza Štihtarja v Rečički vasi. Igral se je z drugimi bratci in sestricami pod nadzorstvom 12letne Nežike; šel je k bližnji gnojni jami in metal vanjo kamenje. Pri tem se mu je spodrsnilo in fantek je padel v gnojnico in utonil. Ko je pribežal oče, je bil dečko že mrtič. — V Kozmincu pri Podlehniku (mize Ptujca) se je ustanovila poštno-oddajna postaja; vsak dan bo poštni sel nosil pošto iz Podlehnika v Kozmince in obratno. — Na ptujski višji gimnaziji je maturo dovršilo 13 abiturientov. V proslavo desetletnice obstoja višje gimnazije so fantje napravili zvečer neko proslavo, pri kateri so po ulicah hajali in peli »Wacht am Rhein«. Zložili so tudi po 50 K za Schulverein, Südmarko in nemško hišo v Ptujju ter 20 K za nemški Studentenheim. Nemško časopise jih seveda navdušeno slavi. — V Trbovljah je pri kopanju v Savi 15. t. m. utonil rudar Ernst Gričar, ker ni znal plavati in ga 'le voda zanesla na nevarno mesto. — Starši, skrivajte puške! V Brdovcu pri Brežicah je 13. t. m. petnajstletni Karl Kapusta bil s petletno sestrico sam doma. Starši sta delala na polju. Fant je stikal po omarah in našel v eni nabit očetovo puško. Hantiral je ž njo tako nesrečno, da se je sprožila in je kroglja šla sestrici v bedro ter jo težko ranila. — Pri Sv. Lovrencu v Slov. Gor. je bil za načelnika krajnega šolskega sveta izvoljen g. Fr. Horvat, kmet v Mostah, pristaš slogaške stranke. — Redna živalska ogledovanja po Spod. Štajerskem se vrše letos po sledečem redu: Dne 27. avg. v Ormožu, dne 28. avg. v Slov. Gradcu, dne 29. avg. v Sevnici, dne 30. avgusta v Celju, dne 31. avgusta v Kapliji pri Vrškem, dne 2. septembra v Ljubnem in 3. septembra v Velenju. Odpadejo samo, če se pojavi kuga svinak ali če politična oblast sicer kaj proti ukrene. — Na Cvenu pri Ljutomeru priredi 28. julija ljutomerska ženska podružnica CMD, v gostilni g. Fr. Peconja prijetno domačo zabavo s krpacji, ribami, na raznju pečenim prašičem in dobrim vinom. Na sporedu je petje, srečolov, godba in ples. Prleki, na Cven!

Nogometna tekma, ki se vrši danes popoldne na travniku pod Tivolijo bo ena iz naj-silajnejših tekem letošnje sezone. Hrvatski dijakji z Reke so znani kot izborni igralci. Igrali so letos na tekmi v Zagrebu s hrv. akad. klubom in so dosegli časten uspeh proti temu najboljšemu hrv. moštvo. Z današnjo igro navežemo zvezo z moštvom z Reke in tako bo naša bela Ljubljana kmalu imela zvezo na vse strani. To je za nas gotovo velike važnosti. Naj bi se naša javnost tega zanimala in naj se v obilnem številu udeleži tekme. Omenjamo še, da ni posebno lepo, ako se hoče gledati za-stonj, ker ima društvo »Ilirija« velike stroške in tudi dovolj dela s tem, da preskrbi tekmo in s tem našemu občinstvu primerno zabavo.

* Prijatelje lista prosimo kratkih poročil iz naših letovišč in toplic, seveda občezanimivih in strogo objektivnih.

Nacelstvo S. F. K. »Ilirija«, pozivlja vse člane, da pridejo radi predpriprav na tekmo sigurno ob 3. uri na tivolski travnik. Igralci morajo na biti najkasneje ob 4. uri v vrtnem salonu restavracije pri »Novem svetu«.

K poročilu o umoru v St. Jerneju omenjamo, da je bil onl vajenec v trgovini g. M. Valca, ne g. Valovca, kakor se je poročalo. Iz Toušina. Slavno uredništvo! Zahvaljujem se vam za točno pošiljanje »Dneva« in vam sporočam, da ga vsi zelo radi beru tudi tuji ljudje, posebno Čehi z veseljem posegajo po njem. Tu smo ljudje vseh narodov — največ je Čehov —. Naše toplice so zelo priporočljive, in vsakemu ugajajo, ki pride sem. Voda ima v sebi železo in se vleaga pod njo črno blato. Tako se zdravimo: en dan železna voda — drugi dan črno blato — ozdravi se vsak, ki sem prišel! Hrana je dobra, okolica zelo prijetna. — Dali smo se slikati in pošljemo sliko »Ilust. Tedniku«.

Promocija. Slov. akad. društvo »Ilirija« in »Klub slovenskih farmacevtov« v Pragi naznanjata, da je promoviral njih član, ozir. predsednik g. Hugo Možina iz Gradiške ob Soči v soboto 20. t. m. za magistra pharmaciae. G. Možina je prvi slovenski farmacevt, ki je dovršil študije na češki univerzi in sicer z odliko. Živel!

Na dunajski tehnik je tudi za prihodnje šolsko leto določeno zaključeno število slušateljev in to radi prevelikega števila poslušalcev.

Peterburško »Novoje Vremja« piše o avstrijskem parlamentu: »Vse, kar je dosegel v zadnjem zasedanju avstrijski imperalizem, ki ga podpira in vzdržuje Berlin, dosegel je s pomočjo nekaterih avstrijskih Slovanov. Postopanje Poljakov in Rusinov nas ne more čuditi; toda oni del Čehov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki so glasovali za brambne predloge so se pregrešili proti glasu svoje krvi!«

G. Jan Krampera, bivši tenorist, ljubljanske opere je gostoval te dni na praškem vinogradskem gledališču v Bizetovi operi »Karmen« in sicer v ulogi Seržana don Jose. Praška kritika jako hvali njegov nastop in piše, da je Kramper na vsak način treba pridobiti za vinogradsko gledališče, ker je izvrstna moč zlasti kar se tiče njegovega glasovnega materiala.

Dobra kava je postala neizogibna potreba vsakega človeka. Nobene tajnosti ne izdamo, če razodenemo, da se dobra kava da napraviti samo s Kolinsko kavino prinesjo. Taka kava res zasluži priimek »dobra«, kajti ima izborn okus, prijeten vonj in lepo barvo ter jo vsak rad pije. Zaradi svojih izvrstnih lastnosti in pa zato, ker je pristno domače blago, se je Kolinska kavna prines priljubila že vsem slovenskim gospodinjam. O tem nam pričajo brezštevili priznalni dopisi slovenskih gospodinj o Kolinski kavni prinesi. V teh dopisih slovenske gospodinje izražajo svojo zadovoljnost, da imajo na razpolago tako izvrstno domače blago, kakor je Kolinska kavna prines.

Nezgrade. Desetletnega posestnikovega sina Ivana Bukovca iz Križman je te dni domači vol s tako silo sunil ob tla, da si je zlomil pri badeu desno nogo. — Tovarniški delavec Josip Križner se je na Savi pri vlišanju železa v tamošnji tovarni nevarno opek. — V sredo se je ponesrečil na ljubljanskem južnem kolodvoru premikač Mihael Meglič. Ko je hotel zvezati dva voza, ga je prišlo za mezinca, ki je bil v trenutku ves zmečkan.

Iz maščevanja. Zidarski moister Franc Celarc iz Vnanjih Goric je pred kratkim sprejel dva domača zidarska pomočnika v akordno delo. Ker nista dobro izvršila dela, jima ni hotel izplačati pogojenega plačila. To je ta dva tako vjezilo, da sta v eni zadnjih noči poškodovala steno na novi hiši in podrla tudi del zidu.

Pri igranju s pištolo. Dne 16. t. m. je 14letni posestnikov sin Mihael Marolt iz Pšate ogle doval doma pištolo. Toda ravnal je z njo tako neprevidno, da se je sprožila in je bil pri tej priliki na desni roki nevarno ranjen. — Enaka nesreča je zadela 12letnega Karla Šušteršiča v Svetju. Oba ponesrečenca so morali takoj odpeljati v deželno bolnico v Ljubljano.

Kaznovani socialistični visokošolec. Senat krakovskega vseučilišča je za vedno izključil iz univerze socialističnega dijaka Pryblovskega. Pryblovski je bil predsednik socialističnega shoda na krakovski univerzi, na katerem je bilo sklenjeno, da se visokošolci ne smejo udeležiti sprejema nadvojvode Karla Franca Josipa in njegove soproge nadvojvodinje Cite. Shod ni bil naznanjen, ko pa je prišel vseučiliški dekan in pozval dijake, da zapuste dvorano, je Pryblovski enostavno odgovoril, da se dijaki ne puste motiti na shodu.

Zanimivi prizori na sodišču. Na budimpeštanskem okrajnem sodišču v 6. okraju je bil te dni zaslišan za pričó stotnik Gapay. Ko je tekom obravnave imenoval nekega odvetnika izsljevalca, je ta skočil proti njemu. Stotnik je zgrabil za sablo in udaril parkrat proti odvetniku, ki je pa udarce odbil s stolom. Taki dogodki se pred sodiščem dogajajo lahko na Ogrskem in Hrvaškem, kjer pravica ni ista; pri nas je seveda kaj takega nemogoče.

Potresni sunki. V dolini reke Morave v Srbiji in sicer med mesti Jagodni in Paračin so čutili te dni močne potresne sunke, ki so se zelo pogosto ponavljali. Ljudstvo je radi tega zelo razburjeno.

Neverjetna policijska predrznost. V velikem Varadinu na Ogrskem je v četrtek neki policijski uradnik ustavljal na ulici hčerko nekega bogatega tovarnarja in obenem nevesto nekega trgovca. Odpeljal jo je menič tebični na policijo. Tamkaj službojoči policijski uradnik ji je pri vizitaciji izjavil, da jo mora zdravniško preiskati. Gospodična je proti temu odločno protestirala in zahtevala, da se o tem obvesti njenega ženina. To se je tudi zgodilo, nakar je bila dama spuščena na prosto. Ko so njenistarši zvedeli o vsem dogodku, so prišli takoj z ženinom njih hčerke na policijo in zahtevali, da se dotični uradnik opraviči. Toda ta je osorno odgovoril, da ni nikomur dolžan odgovarjati in da bo dal gospodičino drugič areti-

rali. To je tudi storil, starše pa je spodil ven. Starši so se radi tega pritožili na župana, ki je takoj odredil proti uradniku najstrožjo kazensko preiskavo.

Železniška nesreča. Pri postaji Ajnačko na Ogrskem je neki mešani vlak trčil z nekim osebnim vlakom. Dva petletna otroka sta obležala na mestu mrtva, štirje potniki so bili nevarno ranjeni.

Podkupljeni porotniki. V Hackon na Ruskem se je vršila te dni zelo zanimiva razprava. Na zatožni klopi so namreč sedeli vsi porotniki mesta Lubej, ki so tekom zadnjega porotnega zasedanja opustili dva slovitá razbojnika. Preiskava je dognala, da so porotnike bogati sorodniki obeh razbojnikov podkupili z denarjem. Porotniki so bili kaznovani na 30 K globe, obenem pa je sodišče tudi razveljavilo njih razsodbo nad obema razbojnikoma.

Loterijske številke. Dunaj: 10, 16, 60, 3, 43. — Gradec: 8, 31, 43, 18, 58.

DRUŠTVA.

»Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« je sklenilo, sledeč pozivu shoda zaupnikov z dne 7. t. m., prirediti svojo letošnjo veselico na korist »Narodnemu skladu« in društveni knjižnici, vsakemu po polovici. Veselica se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo dne 8. septembra t. l. na obširnem vrtu in v vseh prostorih restavracije pri »Perlesu« v Prešernovi ulici. Prosimo druga napredna društva, da se ozirajo pri določitvi svojih veselice na to prirediteljeve. Odbor.

Iz Mokronoga. V nedeljo 21. julija 1912 se bode uprizorila prvič na novem odru igra »Rokovnjači«. Vse vloge so v spretnih rokah in zanimanje za igro je veliko. Začetek bode ob 5. uri popoldne v tovarniški dvorani gospo da Fran Penca. K obilni udeležbi vabi odbor bralnega društva v Mokronogu.

Sokolski dom v Postojni. Velika ljudska veselica je prid zgradbe zavetišča Postojnskega Sokola se vrši že jutri v nedeljo dne 21. t. m. na veselilnem prostoru pred hotelom »Jama« v Postojni. Ker se je veselica morala na ta dan preložiti, preskobel je veselilni odsek, da se bo ta dan vsak udeleženec še bolje zabaval kot bi se bil zadnjič. Paviljoni se bodo na novo okrasili, zakar bodo skrbele narodne dame postojnske. Sodelovala bo postojnska godba, postojnski orkester, tamburaški zbor in pevski zbor. Postojnska jama bo slavnostno razsvetljena in otvorenja za vse udeležence veselice proti znižani vstopnini za 1 K. Postojnici pričakujemo udeležbe od vseh strani, v nadi, da nam Ljubljancem, Tržačanem in okoličani vrnejo naše obiske na njih veselice. Pridite vsi, ki znate ceniti važno sokolsko delo! Brez Sokolskega doma nima Sokol v Postojni nikake bodočnosti! Zato mu pa moramo vsi priskočiti na pomoč. Na zdar in na svideenje v nedeljo v Postojni!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Fr. Brinar, nadučitelj v Gotovljah 2 K, kateri je plačala gospa B. Kunšič v Zalcu kot prostovoljno globo radi neke zamujene čestitke. — Tamburaško društvo v Trbovljah je pritam buralo »Družbi sv. C. in M.« dne 7. t. m. 12 K 41 vin. — Rodbina Mursa je darovala 10 K mesto venca pokojnemu g. Iv. Rajhu. — Ob učiteljskem zborovanju pri Sv. Jurju na Ščavnici je nabrala gđc. Olga Cvahete za C. M. družbo 5 K 10 vin. — Gospa T. Gorjupova, učiteljeva soproga v Gabrjah, je nabrala pri kosilu na dan volitve župana 7 K 48 vin.

Najnovjša telefonska in brzojavna poročila.

SLOVENSKA ZMAGA V TRŽIČU.

Tržič, 20. julija. Pri volitvah v krajni šolski svet za Tržič, Sv. Katarino in Bistrico so

19. t. m. zmagali Slovenci vkljub hudemu pritisku s strani dosedanjih gospodarjev, Nemcev, in narodnih izdajalc.

BIVŠI LJUBLJANSKI ŽUPAN IVAN HRIBAR PRI MINISTRU BILINSKEM.

Išl, 20. julija. Skupni finančni minister, vicez Bilinski, je danes sprejel bivšega župana ljubljanskega Ivana Hribarja, s katerim je imel nad eno uro trajajočo konferenco zgolj o gospodarskih vprašanjih.

NAPAD NA DARDANELE.

Dunaj, 20. julija. Dogodki v Dardanelah so še vedno nepojasneni, tako iz Rima kakor iz Carigrada nedostaja točnih vesti. Na italijanski strani poudarjajo, da italijanska vlada ni odredila nobene akcije proti Dardanelam. Če so torej vojne ladje v resnici napadle ono morskó ožino, se je to izvršilo brez njene vednosti. Iz vsega je razvidno, da bo prava resnica o dogodkih v Dardanelah prišla na dan šele v par dneh. Tukajšnji listi pišejo, da je vendar le res, da so italijanske ladje priplule v Dardanele in da so bile tamkaj pregnane. Vest, da bi se bili potopili dve italijanski torpedovki še ni potrjena. Očividno so imele italijanske ladje namen uničiti turško brodovje.

Carigrad, 20. julija. Na povelje velikega vezirja ostanejo Dardanele zaprte. Kapitan nekoga parnika, ki je danes došel semkaj, pripoveduje, da je videl pri otoku Tenedu vsidranih veliko italijanskih vojnih ladij, spremljanih od transportnih parnikov.

NOVI SRBSKI MINISTER ZUNANJH ZADEV.

Belgrad, 20. julija. Ker je vodstvo srbskega zunanjega ministrstva je provizorično bilo poverjeno prvem sekcijemsku šefu Juvanoviču, je vlada že zdaj vodila dogovore glede definitivne popolnitve tega mesta. Srbski poslanik v Parizu dr. Vesnić je došel na poseben poziv v Belgrad, kjer ga je kralj sprejel v večkratnih avdijencah. V teh avdijencah se je sklenilo, da prevzame Vesnić portfelj zunanjega ministrstva. Samo to še ni ugotovljeno, kedaj se razglasi to imenovanje, ali sedaj takoj ali pa v jeseni, ko se izvrši celotna rekonstrukcija Trifkovičevega kabineta. Sedanji minister zunanjih zadev dr. Jovan Jovanovič pa gre kot srbski poslanik v Rim, ker je tamošnji poslanik dr. Vujič bolan in prosil za umirovljenje. Dr. Vesnić je eden najboljših sodobnih srbskih diplomatov, učenec Milovanovičeve diplomatske šole ter je v aneksijski krizi igral dokaj važno in značilno ulogo. Edina razlika med njim in Milovanovičem je ta, da je Vesnić veliko agilnejši in energičnejši!

RUSKI POSLANIK V ČRNI GORI.

Peterburg, 20. julija. Službeno se javlja imenovanje novega ruskega poslanika za Črno goro in sicer je imenovan Aleksander pl. Giers, dosedanjí generalni ravnatelj peterburške brzojavne agenture. Pl. Giers je brat dunajskega in carigradskega ruskega poslanika.

Peterburg, 20. julija. Iz poučenih virov se poroča, da potuje italijanski kralj Viktor Emanuel še to jesen v Peterburg, kjer obišče ruski dvor.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Christofov učni zavod, Sodna ulica 2, vpišuje cel mesec julij in september vsak dan od 12. do 3. ure popoldne.

Išče se gospodinjo k boljši družini na deželo. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Naslov pove Prva anončna pisarna.

Absolvirani trgovski akademik

zmožen češkega, nemškega jezika, želi službe praktikanta v kakem večjem podjetju. Cenjene ponudbe pod »Mariliv« poste restante Ljubljana.

Iščem vrtnarskega pomočnika in učenca

Nastop takoj. I. WIDER, vrtnar v Ljubljani. 498

Najfinjši SPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

O. Bračko
Ljubljana, na Dunajski cesti št. 12
priporoča prave fine francoske parfume,
bogato zalogo rokavic
in vse v to stroko spadajoče predmete v najfinjši kakovosti. Vnanja naročila točno in solidno.

Ana Gorec
Ljubljana, Rimska cesta II.
Podružnica:
Marije Terezije cesta 14
(Pri Novem svetu).
Trgovina s kolesi in deli.
Najboljše pnevmatike.
Izposojevanje koles.

Tannegny du Chatel je začuden poslušal Harca. Suka! je trde brke in teptal s peto sneg. Ob imenovanju Hiše Saint-Pol je pridušeno zaklel.

— Dejal je, da sem priča, je govoril plemič za se in se zopet ozrl v vrata. Pa česa pričam?...

— Mladi prijatelj, ga je prekinil Tannegny, obnašali ste se plemiško proti meni in me navdali s prijateljstvom, ki se mu ne morem zoperstavljati. Ali hočete poslušati dober svet? — Recite. Če je dober, ga kupim od vas. Zastonj ne maram ničesar.

Plemič se je zasmeljal, pograbil Tannegnaja pod pazduho in krenila sta na pot.

— Kakšen človek ste, za vraga vendar! Nasvete kupujete! Ha, ha! Ali čujte me: ne hodite nikdar več v Hišo Saint-Pol. Povsem tem, kar ste mi pripovedovali...

— Dosti, dosti, mu je vzel besedo Passavant. Mnogokteri mi je svetoval že tisto. Tudi sam sem si že tako dejal. Pa vseeno pojdem tja. Vaš svet ni za rabo, ljubi moj kapitan, nekaj mi pravi, da moram tja in šel bom.

Šla sta tiho dalje. Ko sta dospela v Thibandjevo krčmo sta se zaprla v sobo in plemič je položil skrinjico na mizo šepetajoč:

— Roselysina dota!...

Tannegny ga je zvedavo motril. Prestopal se je okoli mize, klel med zobmi in končno dejal:

— Kaj se obotavljate? Odprite jo vendar. Passavant se je ob tem pozivu stresel. Zmujen tudi sam od velike radovednosti, je položil roko na pokrov in ga hotel privzdigniti. Pa skrinjica je bila trdno zaklenjena. Sai-

— Gromska strela, je kriknil plemič. Kaj imam jaz opraviti s to roko?

Saitano je obmolknil. Ozrl se je na pergament, ki ga je držal v roki, vzdignil ga med prsti v zrak in je dejal podmoloko:

— Ne govoriha več o meni. Govoriva o vas. Čujte. Poslušajte z vso pozornostjo, kar vam porečem. Prejalsite, brez dvoma pa v najkrajšem času, se srečate z vojvodo Ivanom Nevstrašnim.

— Res je! je potrdil plemič Saitanove besede s poudarkom jasne odločnosti. Vprašal ga bom, kaj je storil z Lavro d' Ambrum, z Roselys...

— To me ne briga. Usoda vas bo vodila. Zapomnite si pa: kadar boste mislili, da je prišla ura, ne obotavljajte se, pridite in potrkajte na moja vrata in recite: prišel sem po listino, kjer so napisane stvari, ki sem jim bil priča...

— Katere stvari? je zamrmral plemič že ves zmešan. Zakaj govorite tako skrivnostno?

— Priča ste! In to je vse. Kadar pride ura, zahtevalte od mene to listino... Sedaj pa idite. Ne pozabite, da ste priča. In jaz ne pozabim, da ste spravili bodalo, ki me je nameravalo usmrtiti...

Saitano je zaprl omaro.

Passavant pa je ogrnil plašč in z glavo polno tega, kar je videl in slišal in začuden, da ni niti sence sovraštva v njegovem srcu, proti tistemu, ki ga je zaprl v kamenolomu, je zapustil sobo.

Saitano je vzel skrinjico, ki jo je odložil na mizo in ga pospremil do vrat. Ko je plemič

Ob periferiji Ljubljane na prometnem prostoru se proda srednje velika

stavbena parcela.

Na razpolago tudi manjša hiša z nizko ceno istotam.

Pojasnila v posredovalni pisarni

Peter Matelič, (466)

Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 29.
Ceniki franko.

Tvrda Bilina & Kasch nasi. Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse kirurške potrebščine kljne pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in solidna. Vnanja naročila se točno izvršujejo. 134

M. Schubert
Ljubljana, Židovska ul. 5

IV. RAVNIHAR, urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino **Ljubljana**
Sv. Petra cesta št. 44.

Ker sem z večjo švicarsko tovarno ur stopil v ožjo trgovsko zvezo, mi je mogoče postreči slav občinstvu z najfinjšimi precizijskimi švicarskimi urami s svetovno znanimi znamkami n. pr.: Glashütte, Schaffhausen, Omega, Seland Intakt itd. po najnižjih cenah — Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljeno uro jamčim. — Lastna delavnica za popravila in vsakovrstna v mojo stroko spadajoča nova dela. — Postrežba točna in cena.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.
naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slavnikov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

Celo noč odprto

Kavarna Leon

Celo noč odprto

Del. glavica: K 8.000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2. (lastna hiša)

Podružnice v Spletju, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČEŠARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIŽAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANŠEK, Tržaška cesta.
JEZERSEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
ŠTRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
 izvzuje vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
 Zaloga županskih in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:									
Dunaja . . .	12 ⁵⁵	3 ¹⁶	4 ⁴⁸	5 ²⁵	9 ⁵⁶	12 ⁴⁷	5 ²¹	8 ⁵⁸	5 ³¹
Trsta	12 ⁰²	4 ⁰²	9 ⁰⁴	11 ²¹	2 ⁵¹	6 ¹⁷	9 ⁴²	11 ⁴⁵	
Trbiža	7 ²³	9 ⁵¹	11 ¹⁴	4 ²⁰	7 ⁰⁰	8 ¹⁵	11 ³³		
Kamnika . . .	6 ⁴²	11 ⁰⁰	2 ⁴¹	6 ¹⁵	10 ³⁰				
Rudolfovega .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Kočevja . . .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Vrhniko . . .	6 ³⁸	10 ³⁶	7 ²³						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:									
Dunaju	12 ⁰⁸	12 ¹⁸	4 ³⁹	7 ³⁰	11 ²⁶	3 ¹¹	6 ³²	9 ⁵³	10 ⁴⁵
Trstu	1 ²⁰	3 ²²	5 ¹³	6 ⁰³	10 ⁰²	1 ⁰⁶	5 ⁴¹	8 ²⁸	
Trbižu	†5 ⁴⁷	6 ⁵²	9 ⁰⁹	11 ³⁰	3 ³²	6 ³⁵	10 ⁰⁰		
Kamniku	7 ²⁷	11 ⁵⁰	3 ¹²	7 ¹⁵	11 ⁰⁰				
Rudolfovem . .	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Kočevju	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Vrhniki	7 ³⁵	1 ¹⁸	8 ¹⁰						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.

— 618 —

prestopil prag, mu je položil čarodejec skrinjico v roke.

— Kaj je to? je dejal plemič.

Bila sta že na ulici.

— Vzemite, je odgovoril s poudarkom Saitano in stopil nazaj čez prag.

— In kaj je v tej skrinjici?

— Dota Roselysina! . . .

Vrata so zaloputnila. Zaslišalo se je rožljanje zapahovih verig. Passavant je strmel v vrata in ni vedel ali bdi ali sanja.

— Dota Roselyna! je zamrmral za Saitanom.

Nenadoma pa ga je popadla divja jeza. Začel je biti s pestmi po vratih in kričati:

— Roselys! Obljubili ste, da me popeljete k nji! Ako imate le količkaj človeškega srca, peljite me k nji, odgovorite mi! Kje je Roselys?

Prisluhnil je in slišal, kako je čarodejec za durmi počasi odgovoril:

— Idite v Hišo Saint-Pol in povprašajte po nji pri Odette de Champdivers . . .

Hardy je silno vztrepetal; postalo mu je hkrati vroče, kakor bi stal v ognjeni peči, hkrati mrzlo, kakor bi se nahajal v ledenici. Vsi živci so mu trepetali v razburjenju in zastoj se je trudil, da bi jih pomiril. Čutil je, da leži nekaj skrivnostnega, neprodinrega v pravkar slišanih besedah. Težka slutnja je padla na njegove možgane, težja od svinčene more. V spominu je vstalo nekaj in v trenutku si je bil na jasnem, da je že enkrat slišal ravno te besede. In resnično jih je tudi slišal! V tistem hipu, ko so udrl Armanjčani v Valentinino sobo, je bila vojvodinja že jasno povedala, kdo

— 619 —

je Roselys, pa smirna nevarnost, v kateri se je plemič takrat nahajal, je utisnila v njegovih ušesih le glas besede misel pa ni dosegel zavednosti. V možganih mu je delovalo kakor v kovačnici, mrzel pot mu je curil po licu, pa težka megla ni hotela proč. Udaril je z glavo ob hrastova vrata, da je votlo zadonelo, udrihal s klavirjem in grgrajoče hropel. Hrup je čudno odmeval po prazni ulici. Ali Saitano se ni več oglašil . . .

Brez dvoma bi stal celo noč pred tistimi vrati in trpel duševne in telesne muke, če bi ne padla nenadoma težka roka na njegovo ramo in ga trdo stresla. S krikom se je obrnil, kakor zbujen iz sanj in zabulil v moža, stoječega za njim.

— Hudirja! je vzkliknil ta, kaj ne poznate več Tannegny-ja? Vzdromite se! Precej časa gledam že vaše početje. Če bi bila luna, bi mislil, da vas trka! . . .

— Vi? se je zavedel plemič končno. Kako je mogoče? . . .

— Šel sem za vami in čakal, da pridete iz te peklenke hiše. Že sem se nameril, da udrem vanjo, ker dolgo ste se mudili.

Plemič si je mel oči; težki udarec vtisa Saitanovih besed je še vedno ždel na njem.

— Pojdiva, je dejal Tannegny. Celi ste, to je glavno. Kaj pa držite v rokah? . . . Skrinjico? . . .

— Da, je kriknil plemič hipoma in se rezko posmejal, dota Roselysina je to! . . .

— Roselysina? . . .

— In povprašati imam po nji v Hiši Saint-Pol pri Odette de Champdivers . . .

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.

„Dan“ je najbolj informirani slovenski dnevnik.

„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.

„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.

„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.

„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vln., s poštnino 26 vlnarjev več

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.